

2. Σύμφωνα με τους γενικούς στόχους που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 20, η συνεργασία ΑΚΕ-ΕΕ αποβλέπει ιδίως:

- α) στην προαγωγή της ειρήνης και της σταθερότητας, καθώς και στην πρόληψη και διευθέτηση των συγκρούσεων,
- β) στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και συνεργασίας χάρη στη δημιουργία μεγαλύτερων αγορών, στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των εμπορευμάτων, των υπηρεσιών, των κεφαλαίων, του εργατικού δυναμικού και των τεχνολογιών μεταξύ των χωρών ΑΚΕ, στην επίσπευση της διαφοροποίησης των οικονομιών των κρατών ΑΚΕ, στην προαγωγή και επέκταση του εμπορίου μεταξύ των χωρών ΑΚΕ και των τρίτων χωρών, καθώς και στη σταδιακή ενσωμάτωση των κρατών ΑΚΕ στην παγκόσμια οικονομία,
- γ) στην προαγωγή της διαχείρισης των προκλήσεων της αειφόρου ανάπτυξης με διακρατική διάσταση, ιδίως με τον συντονισμό και την εναρμόνιση των περιφερειακών πολιτικών συνεργασίας.

3. Σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 58, η συνεργασία υποστηρίζει επίσης τη διαπεριφερειακή συνεργασία και τη συνεργασία μεταξύ των κρατών ΑΚΕ, στην οποία μπορούν να συμμετέχουν, για παράδειγμα:

- α) μία ή περισσότερες περιφερειακές οργανώσεις ΑΚΕ, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων σε ηπειρωτικό επίπεδο·
- β) οι ευρωπαϊκές Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη (ΥΧΕ) και οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες·
- γ) οι αναπτυσσόμενες χώρες που δεν περιλαμβάνονται στα κράτη ΑΚΕ.»

«Άρθρο 29

Συνεργασία ΑΚΕ-ΕΕ για την υποστήριξη της περιφερειακής συνεργασίας και ολοκλήρωσης

1. Στον τομέα της σταθερότητας, της ειρήνης και της πρόληψης των συγκρούσεων, η συνεργασία αποβλέπει στα εξής:
 - α) στην προώθηση και ανάπτυξη ενός περιφερειακού πολιτικού διαλόγου στους τομείς της πρόληψης και διευθέτησης των συγκρούσεων, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του εκδημοκρατισμού, των ανταλλαγών, της δικτύωσης, καθώς και της προώθησης της κινητικότητας μεταξύ των διαφόρων φορέων ανάπτυξης, ιδίως των φορέων της κοινωνίας των πολιτών·
 - β) στην προώθηση των περιφερειακών πρωτοβουλιών και πολιτικών στον τομέα της ασφάλειας, όπως μεταξύ άλλων, ο έλεγχος των όπλων, η δράση κατά των ναρκωτικών, το οργανωμένο έγκλημα, η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η δωροδοκία και η διαφθορά.
2. Στον τομέα της περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, η συνεργασία αποβλέπει:
 - α) στη συμμετοχή των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών (ΛΑΧ) ΑΚΕ στη δημιουργία περιφερειακών αγορών και στα οφέλη που προκύπτουν·
 - β) στην εφαρμογή των πολιτικών τομεακής οικονομικής μεταρρύθμισης σε περιφερειακό επίπεδο·
 - γ) στην ελευθέρωση των συναλλαγών και των πληρωμών·

- δ) στην προώθηση των διασυνοριακών ξένων και εγχώριων επενδύσεων, καθώς και άλλων περιφερειακών ή υποπεριφερειακών πρωτοβουλιών οικονομικής ολοκλήρωσης·
 - ε) στην άμβλυνση των επιπτώσεων που συνεπάγεται το καθαρό μεταβατικό κόστος της περιφερειακής ολοκλήρωσης για τους δημοσιονομικούς πόρους και το ισοζύγιο πληρωμών·
 - στ) στην υποστήριξη έργων υποδομής, ιδίως των μεταφορών και των επικοινωνιών, καθώς και της ασφάλειάς τους και των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ευκαιριών, σε περιφερειακό επίπεδο, στον τομέα των Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)·
3. Στον τομέα των περιφερειακών πολιτικών για την αειφόρο ανάπτυξη, η συνεργασία υποστηρίζει τις προτεραιότητες των περιοχών ΑΚΕ και, ιδίως:
- α) το περιβάλλον και την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων του ύδατος και της ενέργειας, καθώς και της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής,
 - β) την επισιτιστική ασφάλεια και τη γεωργία·
 - γ) την υγεία, την εκπαίδευση και την κατάρτιση·
 - δ) την έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη, και
 - ε) τις περιφερειακές πρωτοβουλίες ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των καταστροφών και τον μετριασμό των επιπτώσεών τους, καθώς και την ανασυγκρότηση μετά τις καταστροφές».

«Άρθρο 30

Δημιουργία ικανοτήτων για την υποστήριξη της περιφερειακής συνεργασίας και ολοκλήρωσης των χωρών ΑΚΕ»

Για να καταστούν οι πολιτικές αποτελεσματικές και αποδοτικές, η συνεργασία αναπτύσσει και ενισχύει τις ικανότητες:

- α) των οργανισμών και οργανώσεων περιφερειακής ολοκλήρωσης, που συστήνονται από τα κράτη ΑΚΕ και εκείνων όπου συμμετέχουν κράτη ΑΚΕ για την προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας και ολοκλήρωσης·
- β) των εθνικών κυβερνήσεων και κοινοβουλίων σε θέματα περιφερειακής ολοκλήρωσης·
- γ) των μη κρατικών φορέων, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού τομέα.»

3. Προστίθεται:

«Άρθρο 31α

HIV/AIDS

Η συνεργασία συμβάλλει στις προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη ΑΚΕ για να αναπτύξουν και να ενισχύσουν το σύνολο των τομεακών πολιτικών και προγραμμάτων με σκοπό να καταπολεμήσουν την πανδημία του HIV/AIDS και να την εμποδίσουν να δυσχεράνει την ανάπτυξη. Η συνεργασία αυτή υποστηρίζει τις προσπάθειες των κρατών ΑΚΕ ώστε να αυξηθεί και να διατηρηθεί η καθολική πρόσβαση στην κατάλληλη πρόληψη, θεραπεία, περίθαλψη και υποστήριξη όσον αφορά τις περιπτώσεις HIV/AIDS και αποβλέπει ιδίως:

- α) στην υποστήριξη της ανάπτυξης και εφαρμογής πλήρων πολυτομεακών στρατηγικών και προγραμμάτων για το HIV/AIDS, ως προτεραιότητας στα εθνικά και περιφερειακά προγράμματα ανάπτυξης,
- β) στη συμμετοχή όλων των κατάλληλων αναπτυξιακών τομέων στις εθνικές στρατηγικές αντιμετώπισης του HIV/AIDS και στην εξασφάλιση ευρείας κινητοποίησης των ενδιαφερομένων σε όλα τα επίπεδα,
- γ) στην ενίσχυση των συστημάτων εθνικής υγείας και στην αντιμετώπιση της έλλειψης ανθρώπινων πόρων στον τομέα της υγείας, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η καθολική πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας και να ενσωματωθεί αποτελεσματικά η πρόληψη, η θεραπεία και η περίθαλψη στις περιπτώσεις HIV/AIDS στις υπόλοιπες υπηρεσίες υγείας·
- δ) στην αντιμετώπιση της ανισότητας μεταξύ των φύλων, της σεξουαλικής βίας και κακοποίησης, που αποτελούν τους φορείς της πανδημίας του HIV/ AIDS, και στην εντατικοποίηση των προσπάθειών που αποβλέπουν στη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών, στην ανάπτυξη αποτελεσματικών προγραμμάτων και υπηρεσιών στον τομέα του HIV/AIDS, ειδικά προοριζόμενων για τις γυναίκες και τα κορίτσια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τη σεξουαλική και γενετήσια υγεία, καθώς και τα σχετικά δικαιώματα, στην προώθηση της πλήρους συμμετοχής των γυναικών στον προγραμματισμό και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τις στρατηγικές και τα προγράμματα στον τομέα του HIV/AIDS,
- ε) στην επεξεργασία ευνοϊκού νομικού και πολιτικού πλαισίου και στην εξάλειψη των κατασταλτικών νόμων, πολιτικών και πρακτικών, καθώς και του στιγματισμού και των δυσμενών διακρίσεων που θίγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθιστούν τα άτομα ευάλωτα στον ιό HIV/AIDS και παρεμποδίζουν την πρόσβαση στην πρόληψη, στη θεραπεία, στην περίθαλψη και στα μέτρα υποστήριξης των ασθενών του HIV/AIDS, συμπεριλαμβανομένων των φαρμάκων, των βασικών προϊόντων και υπηρεσιών που προορίζονται για τα άτομα που έχουν προσβληθεί από τον ιό HIV/AIDS και για τους πλέον εκτεθειμένους πληθυσμούς,

- στ) στην ενίσχυση της πρόσβασης σε πλήρη και τεκμηριωμένη πρόληψη του ιού HIV/AIDS, λαμβανομένων υπόψη των φορέων της επιδημίας σε τοπική κλίμακα και των ειδικών αναγκών των γυναικών, των νέων και των πλέον εκτεθειμένων πληθυσμών,
- ζ) στη διασφάλιση της καθολικής και αξιόπιστης πρόσβασης σε φάρμακα ασφαλή, υψηλής ποιότητας και προσιτού κόστους, καθώς και σε βασικά προϊόντα υγείας, ιδίως όσον αφορά τα προϊόντα σεξουαλικής και γενετήσιας υγείας.»

24. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο

«Άρθρο 32α

Κλιματική αλλαγή

Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί σοβαρό περιβαλλοντικό πρόβλημα σε παγκόσμια κλίμακα και απειλή για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας, γεγονός που απαιτεί κατάλληλη, προβλέψιμη και έγκαιρη χρηματοδοτική στήριξη. Για τους λόγους αυτούς και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32, και ιδίως της παραγράφου 2 στοιχείο, η συνεργασία:

- α) αναγνωρίζει τον ευάλωτο χαρακτήρα των κρατών ΑΚΕ, και ιδίως των μικρών νησιωτικών κρατών που βρίσκονται σε χαμηλό υψόμετρο, ως προς τα κλιματικά φαινόμενα, όπως τη διάβρωση των ακτών, τους κυκλώνες, τις πλημμύρες και τις μετατοπίσεις των πληθυσμών που έχουν σχέση με το περιβάλλον, καθώς και την επιδείνωση του προβλήματος των πλημμυρών, της ξηρασίας, της αποψίλωσης των δασών και της απερήμωσης που πλήττουν ιδίως τα λιγότερο ανεπτυγμένα και μεσόγεια κράτη ΑΚΕ·

- β) ενισχύει και υποστηρίζει τις πολιτικές και τα προγράμματα που αποβλέπουν στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή στις απειλές που συνεπάγονται αυτές, ιδίως με τη θεσμική ανάπτυξη και τη δημιουργία ικανοτήτων·
- γ) ενισχύει την ικανότητα των κρατών ΑΚΕ να αναπτύξουν την παγκόσμια αγορά άνθρακα και να συμμετάσχουν σ' αυτήν, και
- δ) επικεντρώνεται στις ακόλουθες δραστηριότητες:
 - i) στη συνεκτίμηση της κλιματικής αλλαγής στις αναπτυξιακές στρατηγικές και στις προσπάθειες μείωσης της φτώχειας·
 - ii) στην ενίσχυση της πολιτικής διάστασης της κλιματικής αλλαγής στη συνεργασία για την ανάπτυξη, ιδίως μέσω κατάλληλου πολιτικού διαλόγου·
 - iii) στην παροχή βοήθειας στα κράτη ΑΚΕ ούτως ώστε να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή στους σχετικούς τομείς, όπως στη γεωργία, στη διαχείριση των υδάτων και των υποδομών, ιδίως με τη μεταφορά και τη θέσπιση των κατάλληλων και περιβαλλοντικώς ορθών τεχνολογιών·
 - iv) στην προώθηση της μείωσης των κινδύνων καταστροφών, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι συνεχώς αυξανόμενο ποσοστό καταστροφών συνδέεται με την κλιματική αλλαγή·

- v) στην παροχή χρηματοδοτικής και τεχνικής βοήθειας για τα μέτρα μετριασμού που λαμβάνουν τα κράτη ΑΚΕ, όταν τα μέτρα αυτά εναρμονίζονται με τους στόχους τους για τη μείωση της φτώχειας και την αειφόρο ανάπτυξη, και συμβάλλουν ιδίως στη μείωση των εκπομπών που συνδέονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, καθώς και στη μείωση των εκπομπών στον γεωργικό τομέα·
- vi) στη βελτίωση των μετεωρολογικών και κλιματικών πληροφοριών και προβλέψεων, καθώς και των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης·
- vii) στην προώθηση των πηγών ανανεώσιμης ενέργειας και των τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών άνθρακα που ενισχύουν την αειφόρο ανάπτυξη.»

25. Στο άρθρο 33 παράγραφος 3, το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

- «γ) βελτίωση και ενίσχυση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών με σκοπό την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων στις χώρες ΑΚΕ και την αύξηση των φορολογικών εσόδων τους, χωρίς να θίγεται η κυριαρχία των κρατών ΑΚΕ στον τομέα αυτόν.

Τα σχετικά μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν:

- i) την ενίσχυση των ικανοτήτων στον τομέα της διαχείρισης των εγχώριων εσόδων, ιδίως τη δημιουργία αποτελεσματικών, αποδοτικών και βιώσιμων φορολογικών συστημάτων·

- ii) την προώθηση της συμμετοχής στις δομές και τους μηχανισμούς της διεθνούς φορολογικής συνεργασίας για να διευκολυνθεί η περαιτέρω ανάπτυξη και αποτελεσματική εφαρμογή των διεθνών προτύπων.
- iii) τη στήριξη της εφαρμογής των διεθνών βέλτιστων πρακτικών στον φορολογικό τομέα, καθώς και της αρχής της διαφάνειας και της ανταλλαγής πληροφοριών, στις χώρες ΑΚΕ που έχουν δεσμευθεί ως προς τις αρχές αυτές.

26. Το άρθρο 34 παρ.2-4 αντικαθίσταται από τα εξής:

«2. Απώτερος στόχος της οικονομικής και εμπορικής συνεργασίας είναι να αποκτήσουν τα κράτη ΑΚΕ την ικανότητα να συμμετέχουν πλήρως στις διεθνείς συναλλαγές. Στο πλαίσιο αυτό, λαμβάνεται ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι είναι αναγκαία η δραστήρια συμμετοχή των κρατών ΑΚΕ στις πολυμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις. Λαμβάνοντας υπόψη το σημερινό επίπεδο ανάπτυξης των χωρών ΑΚΕ, η οικονομική και εμπορική συνεργασία πρέπει να διευκολύνει τα κράτη ΑΚΕ να ανταποκριθούν στις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης και να προσαρμοστούν προοδευτικά στις νέες συνθήκες του διεθνούς εμπορίου, διευκολύνοντας με τον τρόπο αυτό τη μετάβασή τους στην ελεύθερη παγκόσμια οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σκόπιμο να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον ευάλωτο χαρακτήρα πολλών χωρών ΑΚΕ, ο οποίος οφείλεται στην εξάρτησή τους από βασικά προϊόντα ή από ορισμένα καίρια προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των αγροβιομηχανικών προϊόντων προστιθέμενης αξίας, καθώς και του κινδύνου διάβρωσης των προτιμήσεων.»

3. Προς τον σκοπό αυτόν, η οικονομική και εμπορική συνεργασία αποβλέπει, μέσω των εθνικών και περιφερειακών αναπτυξιακών στρατηγικών που ορίζονται στον τίτλο Ι, στην ενίσχυση της ικανότητας των χωρών ΑΚΕ να παράγουν, να προσφέρουν και να εμπορεύονται, καθώς και της ικανότητάς τους να προσελκύουν επενδύσεις. Επιπλέον, αποσκοπεί στη δημιουργία νέας συναλλακτικής δυναμικής μεταξύ των μερών, στην ενίσχυση των εμπορικών και επενδυτικών πολιτικών των χωρών ΑΚΕ, στη μείωση της εξάρτησής τους από βασικά προϊόντα, στην προώθηση περισσότερο διαφοροποιημένων οικονομιών και στη βελτίωση της ικανότητας των χωρών ΑΚΕ να διαχειρίζονται κάθε ζήτημα που συνδέεται με το εμπόριο.

4. Η οικονομική και εμπορική συνεργασία υλοποιείται σε πλήρη συμφωνία με τις διατάξεις του Παγκοσμίου Οργανισμού Εμπορίου(ΠΟΕ), συμπεριλαμβανομένης της ειδικής και διαφοροποιημένης μεταχείρισης, λαμβάνοντας υπόψη τα αμοιβαία συμφέροντα των μερών και το επίπεδο ανάπτυξής τους. Αποσκοπεί επίσης στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διάβρωσης των προτιμήσεων, σε πλήρη συμφωνία με τις πολυμερείς δεσμεύσεις.»

27 Το άρθρο 35 παρ. 1-2 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η οικονομική και εμπορική συνεργασία βασίζεται σε πραγματική, ισχυρή και στρατηγική εταιρική σχέση. Επιπλέον βασίζεται σε σφαιρική προσέγγιση, η οποία με τη σειρά της βασίζεται στα ισχυρά σημεία και αποτελέσματα των προηγούμενων συμβάσεων ΑΚΕ-ΕΚ.

2. Η οικονομική και εμπορική συνεργασία βασίζεται στις πρωτοβουλίες περιφερειακής ολοκλήρωσης των κρατών ΑΚΕ. Η συνεργασία, με την υποστήριξη της περιφερειακής συνεργασίας και ολοκλήρωσης, όπως ορίζεται στον τίτλο Ι, καθώς και η οικονομική και εμπορική συνεργασία αλληλοενισχύονται. Η οικονομική και εμπορική συνεργασία καλύπτει, ιδίως, τους περιορισμούς της προσφοράς και της ζήτησης, ιδίως των μέτρων στον τομέα της διασυνδεσιμότητας των υποδομών, της οικονομικής διαφοροποίησης και της ανάπτυξης του εμπορίου ως μέσου ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των κρατών ΑΚΕ. Επομένως, ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στα αντίστοιχα μέτρα των αναπτυξιακών στρατηγικών στα κράτη και τις περιοχές ΑΚΕ που τυγχάνουν κοινοτικής στήριξης, ιδίως με την παροχή βοήθειας για το εμπόριο.»

28. Το άρθρο 36 και το άρθρο 37 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 36

Λεπτομέρειες ρύθμισης

1. Λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους και τις αρχές που εκτίθενται ανωτέρω, τα μέρη συμφωνούν να λάβουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα για να διασφαλίσουν τη σύναψη νέων συμφωνιών οικονομικής εταιρικής σχέσης που συμβιβάζονται με τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), καταργώντας σταδιακά τα εμπόδια στις μεταξύ τους συναλλαγές και ενισχύοντας τη συνεργασία σε όλους τους τομείς που έχουν σχέση με το εμπόριο.

2. Οι συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσης, ως αναπτυξιακά μέσα, αποβλέπουν στην ενθάρρυνση της εύρυθμης και σταδιακής ενσωμάτωσης των κρατών ΑΚΕ στην παγκόσμια οικονομία, ιδίως με την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού της περιφερειακής ολοκλήρωσης και του εμπορίου Νότου-Νότου.»

3. Τα μέρη συμφωνούν ότι οι νέες αυτές εμπορικές συμφωνίες θα καθιερωθούν σταδιακά.»

«Άρθρο 37

Διαδικασίες

1. Κατά τις διαπραγματεύσεις για τις συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσης, εξασφαλίζεται ανάπτυξη των ικανοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του τίτλου Ι και του άρθρου 35, στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα των χωρών ΑΚΕ, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, των περιφερειακών οργανώσεων και για τη στήριξη των πρωτοβουλιών περιφερειακής ολοκλήρωσης του εμπορίου, με την παροχή, κατά περίπτωση, βοήθειας για τη δημοσιονομική προσαρμογή και τη φορολογική μεταρρύθμιση, καθώς και για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη των υποδομών, και για την προώθηση των επενδύσεων.
2. Τα μέρη θα εξετάζουν τακτικά την πρόοδο των διαπραγματεύσεων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 38.
3. Οι διαπραγματεύσεις για τις συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσης θα συνεχιστούν με τις χώρες ΑΚΕ που θεωρούν ότι είναι έτοιμες προς το σκοπό αυτό, στο επίπεδο που αυτές κρίνουν κατάλληλο και βάσει των διαδικασιών που συμφωνεί η ομάδα ΑΚΕ, ώστε να υποστηριχθεί η διαδικασία περιφερειακής ολοκλήρωσης μεταξύ των ΑΚΕ.

4. Οι διαπραγματεύσεις για τις συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσης αποσκοπούν κυρίως στον καθορισμό χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή κατάργηση των εμποδίων στις συναλλαγές μεταξύ των μερών, σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες του ΠΟΕ. Από πλευράς Κοινότητας, η ελευθέρωση των συναλλαγών βασίζεται στο κεκτημένο και αποσκοπεί στη βελτίωση της πρόσβασης των χωρών ΑΚΕ στην αγορά μέσω, μεταξύ άλλων, της επανεξέτασης των κανόνων καταγωγής. Στις διαπραγματεύσεις λαμβάνεται υπόψη το επίπεδο ανάπτυξης και ο κοινωνικοοικονομικός αντίκτυπος των εμπορικών μέτρων στις χώρες ΑΚΕ, καθώς και η ικανότητά τους να προσαρμόζονται και να ρυθμίζουν τις οικονομίες τους στη διαδικασία ελευθέρωσης. Κατά συνέπεια, οι διαπραγματεύσεις θα είναι κατά το δυνατό ευέλικτες όσον αφορά τον προσδιορισμό της διάρκειας επαρκούς μεταβατικής περιόδου, την τελική κάλυψη των προϊόντων, λαμβανομένων υπόψη των ευαίσθητων τομέων, και τον βαθμό ασυμμετρίας από πλευράς χρονοδιαγράμματος για την κατάργηση των δασμών, ενώ παραμένουν συγχρόνως σύμφωνες με τους ισχύοντες κανόνες του ΠΟΕ.
5. Τα μέρη συνεργάζονται στενά στα πλαίσια του ΠΟΕ για να εξηγήσουν και να αιτιολογήσουν το συμφωνηθέν εμπορικό καθεστώς, ιδίως όσον αφορά τον διαθέσιμο βαθμό ευελιξίας.
6. Τα μέρη εξετάζουν περαιτέρω τον τρόπο απλούστευσης και επανεξέτασης των κανόνων καταγωγής, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων σώρευσης που εφαρμόζονται στις εξαγωγές τους.
7. Όταν ορισμένα κράτη ΑΚΕ θα έχουν συνάψει συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης, τα υπόλοιπα κράτη ΑΚΕ που δεν αποτελούν μέρος μιας τέτοιας συμφωνίας θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση προσχώρησης στη συμφωνία αυτή ανά πάσα στιγμή.

8. Στο πλαίσιο της συνεργασίας ΑΚΕ-ΕΕ, με την υποστήριξη της περιφερειακής συνεργασίας και ολοκλήρωσης, όπως περιγράφονται στον τίτλο Ι και σύμφωνα με το άρθρο 35, τα μέρη δίδουν ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες που απορρέουν από την εφαρμογή των συμφωνιών οικονομικής εταιρικής σχέσης. Εφαρμόζονται οι αρχές που περιγράφονται στο άρθρο 1 του παραρτήματος IV της παρούσας συμφωνίας. Προς τον σκοπό αυτό, τα μέρη συμφωνούν να χρησιμοποιήσουν τους υφιστάμενους ή νέους περιφερειακούς μηχανισμούς χρηματοδότησης για τη διοχέτευση των πόρων που προέρχονται από το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο συνεργασίας ή άλλων πρόσθετων πόρων. «

29. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 37α

Άλλες εμπορικές συμφωνίες

1. Στο πλαίσιο των σημερινών εμπορικών τάσεων που προσανατολίζονται προς την αυξημένη ελευθέρωση του εμπορίου, η ΕΕ και τα κράτη ΑΚΕ μπορούν να συμμετέχουν στις διαπραγματεύσεις και στην εφαρμογή συμφωνιών που αποβλέπουν στην περαιτέρω ελευθέρωση του πολυμερούς και διμερούς εμπορίου. Η διαδικασία αυτή ελευθέρωσης μπορεί να προκαλέσει διάβρωση των προτιμήσεων που χορηγούνται στα κράτη ΑΚΕ και να επηρεάσει την ανταγωνιστική τους θέση στην αγορά της ΕΕ, καθώς και τις αναπτυξιακές τους προσπάθειες, τις οποίες επιδιώκει να υποστηρίξει η ΕΕ.

2. Σύμφωνα με τους στόχους της οικονομικής και εμπορικής συνεργασίας, η ΕΕ θα προσπαθήσει να εφαρμόσει μέτρα που αποβλέπουν στην αντιμετώπιση των τυχόν αρνητικών επιπτώσεων της ελευθέρωσης, ούτως ώστε να διατηρήσει σημαντική προτιμησιακή πρόσβαση για τα κράτη ΑΚΕ στο πλαίσιο του πολυμερούς συστήματος εμπορικών συναλλαγών για όσο χρονικό διάστημα είναι εφικτό, και να διασφαλίσει ότι η τυχόν αναπόφευκτη μείωση της προτίμησης γίνεται σταδιακά στη διάρκεια όσο το δυνατό μεγαλύτερης χρονικής περιόδου.»

30. Στο άρθρο 38, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Η Διυπουργική Επιτροπή Εμπορίου συζητεί εμπορικά θέματα που αφορούν όλα τα κράτη ΑΚΕ και, ιδίως, εξασφαλίζει την τακτική παρακολούθηση των διαπραγματεύσεων και την εφαρμογή των συμφωνιών οικονομικής εταιρικής σχέσης. Δίδει ιδιαίτερη προσοχή στις τρέχουσες πολυμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις και εξετάζει την επίπτωση των ευρύτερων πρωτοβουλιών ελευθέρωσης των συναλλαγών ΑΚΕ-ΕΚ και της ανάπτυξης των οικονομιών των ΑΚΕ. Υποβάλλει εκθέσεις και διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις στο Συμβούλιο Υπουργών, ιδίως για όλα τα μέτρα στήριξης, με σκοπό την ενίσχυση των πλεονεκτημάτων των εμπορικών συμφωνιών ΑΚΕ-ΕΚ.»

31. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 38α

Διαβουλεύσεις

1. Όταν νέα μέτρα ή μέτρα που καθορίζονται σε προγράμματα που θεσπίζει η Κοινότητα για την εναρμόνιση νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων για να διευκολυνθούν οι εμπορικές συναλλαγές, ενδέχεται να επηρεάσουν τα συμφέροντα ενός ή περισσότερων κρατών ΑΚΕ, η Κοινότητα, πριν θεσπίσει τα εν λόγω μέτρα, ενημερώνει σχετικά τη Γραμματεία της ομάδας ΑΚΕ και τα ενδιαφερόμενα κράτη ΑΚΕ.
2. Για να είναι σε θέση η Κοινότητα να λάβει υπόψη τα συμφέροντα της ομάδας ΑΚΕ, διενεργούνται διαβουλεύσεις κατόπιν αιτήσεως της τελευταίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 της παρούσας συμφωνίας για την εξεύρεση ικανοποιητικής λύσης.

3. Όταν υφιστάμενοι κοινοτικοί κανόνες ή ρυθμίσεις που έχουν θεσπισθεί για τη διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών θίγουν τα συμφέροντα ενός ή περισσότερων κρατών ΑΚΕ, ή όταν τα συμφέροντα αυτά θίγονται από την ερμηνεία, την εφαρμογή ή τη διαχείριση των εν λόγω κανόνων ή ρυθμίσεων, διεξάγονται διαβουλεύσεις κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερόμενων κρατών ΑΚΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 για την εξεύρεση ικανοποιητικής λύσης.
4. Προκειμένου να εξευρεθεί ικανοποιητική λύση, τα μέρη δύνανται να θέσουν επίσης ενώπιον της Μεικτής Διπλωματικής Επιτροπής Εμπορίου, κάθε άλλο πρόβλημα σχετικά με τις εμπορικές συναλλαγές το οποίο θα μπορούσε να προκύψει από μέτρα που λαμβάνουν ή σκοπεύουν να λάβουν τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
5. Τα μέρη ενημερώνονται αμοιβαία για τα μέτρα αυτά ούτως ώστε να διασφαλιστούν αποτελεσματικές διαβουλεύσεις.
6. Τα μέρη συμφωνούν ότι η διεξαγωγή διαβουλεύσεων και η κοινοποίηση πληροφοριών στο πλαίσιο των θεσμικών οργάνων μιας συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης σχετικά με θέματα που καλύπτονται από μια τέτοια συμφωνία θα πρέπει επίσης να τηρούν τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του άρθρου 12, εφόσον τα ενδιαφερόμενα κράτη ΑΚΕ έχουν υπογράψει όλα τη συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης στο πλαίσιο της οποίας διεξήχθησαν οι διαβουλεύσεις ή κοινοποιήθηκαν οι πληροφορίες.»

32. Το άρθρο 41 παρ 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Η Κοινότητα στηρίζει με εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές ανάπτυξης, ως ορίζονται στον Τίτλο Ι και σύμφωνα με το άρθρο 35, τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη ΑΚΕ προς ενίσχυση της ικανότητας παροχής υπηρεσιών. Δίδεται ιδιαίτερη προσοχή για τις υπηρεσίες που συνδέονται με την εργασία, τον επιχειρηματικό τομέα, τη διανομή, τη χρηματοδότηση, τον τουρισμό, τα πολιτιστικά θέματα και τις οικοδομικές και τις συναφείς κατασκευαστικές υπηρεσίες, ώστε να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους και έτσι να αυξηθεί η αξία και ο όγκος των συναλλαγών τους σε αγαθά και υπηρεσίες.

33. Το άρθρο 42 παρ 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Η Κοινότητα παρέχει στήριξη με εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές ανάπτυξης, ως ορίζονται στον Τίτλο Ι και σύμφωνα με το άρθρο 35, στις προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη ΑΚΕ για την ανάπτυξη και την προώθηση οικονομικά αποτελεσματικών και αποδοτικών υπηρεσιών θαλασσιών μεταφορών στις χώρες ΑΚΕ, με στόχο τη μεγαλύτερη συμμετοχή των παραγόντων ΑΚΕ στις διεθνείς ναυτιλιακές υπηρεσίες.

34. Στο άρθρο 43, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Τα μέρη συμφωνούν επίσης να επισπεύσουν τη μεταξύ τους συνεργασία στους τομείς των τεχνολογιών των πληροφοριών και επικοινωνιών και της κοινωνίας της πληροφορίας. Η συνεργασία αυτή αποβλέπει, ιδίως, μέσω των εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών που ορίζονται στον τίτλο Ι και σύμφωνα με το άρθρο 35, στη μεγαλύτερη συμπληρωματικότητα και στον εναρμονισμό των επικοινωνιακών συστημάτων, σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο και στην προσαρμογή τους στις νέες τεχνολογίες.»

35. Στο άρθρο 44, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Η Κοινότητα στηρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη ΑΚΕ, μέσω των εθνικών και περιφερειακών αναπτυξιακών στρατηγικών που ορίζονται στον τίτλο Ι και σύμφωνα με το άρθρο 35, για να ενισχύσουν την ικανότητα διαχείρισης όλων των τομέων που συνδέονται με το εμπόριο, μεταξύ άλλων, εφόσον είναι αναγκαίο, βελτιώνοντας και στηρίζοντας το θεσμικό πλαίσιο.»

36. Στο άρθρο 45, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Τα μέρη συμφωνούν επίσης να ενισχύσουν τη συνεργασία στον τομέα αυτό με στόχο τη χάραξη και τη στήριξη, από κοινού με τους αρμόδιους εθνικούς φορείς ανταγωνισμού, αποτελεσματικών πολιτικών ανταγωνισμού οι οποίες σταδιακά θα εξασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού τόσο από τις ιδιωτικές όσο και από τις κρατικές επιχειρήσεις. Η συνεργασία στον τομέα αυτό περιλαμβάνει, ειδικότερα, μέσω των εθνικών και περιφερειακών αναπτυξιακών στρατηγικών που ορίζονται στον τίτλο Ι και σύμφωνα με το άρθρο 35, παροχή βοήθειας για τη δημιουργία κατάλληλου νομικού πλαισίου και τη διοικητική εφαρμογή του, αφού ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη κατάσταση των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών. «

37. Στο άρθρο 46, η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Τα μέρη συμφωνούν επιπλέον να ενισχύσουν τη συνεργασία τους στον συγκεκριμένο τομέα. Κατόπιν αιτήσεως, υπό αμοιβαία συμφωνηθέντες όρους και μέσω των εθνικών και περιφερειακών αναπτυξιακών στρατηγικών, όπως έχουν οριστεί στον τίτλο Ι και σύμφωνα με το άρθρο 35, η συνεργασία επεκτείνεται, μεταξύ άλλων, στους ακόλουθους τομείς: επεξεργασία νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων που αποβλέπουν στην προστασία και τον σεβασμό των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αποτροπή της κατάχρησης αυτών των δικαιωμάτων από τους δικαιούχους τους και της παραβίασής τους από τους ανταγωνιστές, δημιουργία και ενίσχυση των αρμόδιων τοπικών, εθνικών και περιφερειακών γραφείων και άλλων οργανισμών, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης περιφερειακών οργανισμών προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας επιφορτισμένων με την εφαρμογή και την προστασία των δικαιωμάτων, καθώς και με την κατάρτιση του προσωπικού.»

38 Στο άρθρο 47 παρ 2, η εισαγωγή αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η συνεργασία στον τομέα της τυποποίησης και της πιστοποίησης στοχεύει, μέσω των εθνικών και περιφερειακών αναπτυξιακών στρατηγικών, όπως έχουν οριστεί στον τίτλο Ι και σύμφωνα με το άρθρο 35, στην προώθηση συμβατών συστημάτων μεταξύ των μερών και συνίσταται ειδικότερα: «

39. Το άρθρο 48 παρ 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα μέρη συμφωνούν να ενισχύσουν τη συνεργασία τους, μέσω των εθνικών και περιφερειακών αναπτυξιακών στρατηγικών, όπως έχουν οριστεί στον τίτλο Ι και σύμφωνα με το άρθρο 35, ώστε να αυξήσουν την ικανότητα του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα των κρατών ΑΚΕ στον συγκεκριμένο τομέα. «

40. Το άρθρο 49 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα μέρη επαναβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους να προαγάγουν την ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου με τέτοιον τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η βιώσιμη και υγιής διαχείριση του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις και δεσμεύσεις στον τομέα αυτό λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα αντίστοιχα επίπεδα ανάπτυξής τους. Συμφωνούν ότι κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των περιβαλλοντικών μέτρων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες απαιτήσεις και ανάγκες των κρατών ΑΚΕ, επίσης και σε ότι αφορά τις διατάξεις του άρθρου 32α»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3. Τα μέρη συμφωνούν ότι τα περιβαλλοντικά μέτρα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για σκοπούς προστατευτισμού.»

41. Στο άρθρο 50 η παράγραφος 3, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα μέρη συμφωνούν ότι οι κανόνες εργασίας δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για σκοπούς προστατευτισμού.»

42. Το άρθρο 51 παρ.2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η συνεργασία στοχεύει, ειδικότερα, μέσω των εθνικών και περιφερειακών αναπτυξιακών στρατηγικών, όπως έχουν οριστεί στον τίτλο Ι και σύμφωνα με το άρθρο 35, στη βελτίωση της θεσμικής και τεχνικής ικανότητας στον εν λόγω τομέα, με τη δημιουργία συστημάτων ταχείας προειδοποίησης και αμοιβαίας ενημέρωσης για τα επικίνδυνα προϊόντα, την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών σχετικά με την καθιέρωση και τη λειτουργία μηχανισμού για την επιτήρηση των προϊόντων μετά την απομάκρυνσή τους από την αγορά και την ασφάλεια των προϊόντων, με τη βελτίωση των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές για τις τιμές και τα χαρακτηριστικά των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, με την ενθάρρυνση της ανάπτυξης ανεξάρτητων ενώσεων καταναλωτών και των επαφών μεταξύ εκπροσώπων των ενώσεων καταναλωτών, με τη βελτίωση της συμβατότητας των πολιτικών και των συστημάτων για τους καταναλωτές, τη γνωστοποίηση της εφαρμογής νέας νομοθεσίας και την προώθηση της συνεργασίας κατά τη διερεύνηση ζημιωγόνων ή αθέμιτων επιχειρηματικών πρακτικών και με την επιβολή, κατά τις συναλλαγές μεταξύ των μερών, απαγορεύσεων στις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών των οποίων η εμπορία έχει απαγορευτεί στην χώρα παραγωγής τους. «

43. Στο άρθρο 56, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η συνεργασία για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης εφαρμόζεται με βάση και σε συμφωνία με τους αναπτυξιακούς στόχους, τις στρατηγικές και τις προτεραιότητες που καθορίζουν τα κράτη ΑΚΕ, τόσο σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο όσο και μεταξύ των κρατών ΑΚΕ. Λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα αντίστοιχα γεωγραφικά, κοινωνικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά τους, καθώς και οι ιδιαίτερες δυνατότητές τους. Με γνώμονα το πρόγραμμα δράσης για την αποτελεσματικότητα της βοήθειας που συμφωνήθηκε σε διεθνές επίπεδο, η συνεργασία βασίζεται στην ίδια ευθύνη, στην ευθυγράμμιση, στο συντονισμό και την εναρμόνιση μεταξύ των δωρητών, στη διαχείριση των αποτελεσμάτων της ανάπτυξης και στην αμοιβαία λογοδοσία. Ειδικότερα, η συνεργασία:

- α) προωθεί την τοπική αυτοδιάθεση σε όλα τα επίπεδα της αναπτυξιακής διαδικασίας·
- β) αντικατοπτρίζει μία εταιρική σχέση βασιζόμενη σε αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις·
- γ) υπογραμμίζει τη σημασία της προβλεψιμότητας και της ασφάλειας της εισροής πόρων, οι οποίοι χορηγούνται υπό πολύ ευνοϊκούς όρους και σε συνεχή βάση·
- δ) είναι ευέλικτη και προσαρμοσμένη στην κατάσταση κάθε κράτους ΑΚΕ, καθώς και στην ιδιαίτερη φύση του συγκεκριμένου σχεδίου ή προγράμματος· και
- ε) εξασφαλίζει αποτελεσματικότητα, συντονισμό και συνέπεια.»

44. Το άρθρο 58 τροποποιείται ως εξής:

- α) Στην παράγραφο 1, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) περιφερειακοί ή διακρατικοί φορείς στους οποίους συμμετέχουν ένα ή περισσότερα κράτη ΑΚΕ, συμπεριλαμβανομένων των φορέων της Αφρικανικής Ένωσης ή άλλων φορέων στους οποίους συμμετέχουν κράτη τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται στα κράτη ΑΚΕ, και οι οποίοι έχουν εξουσιοδοτηθεί από αυτά τα κράτη ΑΚΕ· και»

- β) Στην παράγραφο 2 γίνεται η εξής τροποποίηση:

- i) το στοιχείο δ) αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί φορείς των κρατών ΑΚΕ ή της Κοινότητας, οι οποίοι δημιουργούν, προωθούν και χρηματοδοτούν ιδιωτικές ή δημόσιες επενδύσεις σε κράτη ΑΚΕ·

ii) το στοιχείο στ) αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) οι αναπτυσσόμενες χώρες που δεν ανήκουν στην ομάδα ΑΚΕ, εφόσον συμμετέχουν σε κοινή πρωτοβουλία ή σε περιφερειακή οργάνωση μαζί με τα κράτη ΑΚΕ σύμφωνα με το άρθρο 6 του παραρτήματος IV της παρούσας συμφωνίας»

45. Στο άρθρο 60 γίνεται η εξής τροποποίηση:

α) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) μετριασμό των αρνητικών βραχυπρόθεσμων συνεπειών των εξωγενών κλυδωνισμών, συμπεριλαμβανομένης της αστάθειας των εξαγωγικών εσόδων, στις κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις και πολιτικές·

β) το στοιχείο ζ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ζ) ανθρωπιστική βοήθεια και βοήθεια έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένης της βοήθειας προς τους πρόσφυγες και τους εκτοπισθέντες, ενέργειες που συνδυάζουν τη βραχυπρόθεσμη παροχή βοήθειας και αποκατάσταση με την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη σε καταστάσεις κρίσης ή αμέσως μετά την κρίση, και μέτρα ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών.»

46. Στο άρθρο 61 γίνεται η εξής τροποποίηση:

α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η απευθείας ενίσχυση του προϋπολογισμού για τη στήριξη μακροοικονομικών ή τομεακών μεταρρυθμίσεων χορηγείται όταν:

- α) έχουν σχεδιαστεί ή είναι υπό σχεδιασμό σαφώς καθορισμένες εθνικές ή τομεακές αναπτυξιακές πολιτικές και στρατηγικές, με στόχο τον περιορισμό της φτώχειας·
- β) έχουν σχεδιαστεί σαφώς καθορισμένες μακροοικονομικές ή τομεακές πολιτικές σταθερότητας που έχουν θεσπιστεί από την ίδια τη χώρα και έχουν αξιολογηθεί θετικά από τους κυριότερους δωρητές, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των διεθνών χρηματοπιστωτικών οργανισμών·
- γ) η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών είναι επαρκώς διαφανής, υπεύθυνη και αποτελεσματική·

Η Κοινότητα ευθυγραμμίζεται στα συστήματα και τις διαδικασίες που προσιδιάζουν σε κάθε χώρα ΑΚΕ, εξασφαλίζει την παρακολούθηση της παρεχόμενης δημοσιονομικής στήριξης από κοινού με τη χώρα αυτή και υποστηρίζει τις προσπάθειες των χωρών εταίρων που αποβλέπουν στην ενίσχυση της ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, του κοινοβουλευτικού ελέγχου, των ικανοτήτων ελέγχου και της παροχής πληροφοριών στην κοινή γνώμη.

- β) η παράγραφος 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, τα κεφάλαια που χορηγούνται στο πλαίσιο του πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου συνεργασίας δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, οι ίδιοι πόροι της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (εφεξής «η Τράπεζα») και, ενδεχομένως, οι διάφοροι άλλοι πόροι που προέρχονται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Κοινότητας χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση έργων, προγραμμάτων και άλλων μορφών δράσης που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας.»

47. Στο άρθρο 66, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Για να μετριασθεί το βάρος του χρέους των κρατών ΑΚΕ και να μειωθούν τα προβλήματα του ισοζυγίου πληρωμών τους, τα μέρη συμφωνούν να χρησιμοποιήσουν τους πόρους που προβλέπονται στο πλαίσιο του πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου συνεργασίας δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, ώστε να συμβάλουν σε πρωτοβουλίες μείωσης του χρέους που έχουν εγκριθεί σε διεθνές επίπεδο υπέρ των χωρών ΑΚΕ. Επίσης, η Κοινότητα δεσμεύεται να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν να κινητοποιηθούν μακροπρόθεσμα και διάφοροι άλλοι χρηματοδοτικοί πόροι ώστε να υποστηριχθούν οι διεθνώς συμφωνηθείσες πρωτοβουλίες για τη μείωση του χρέους.»

48. Το άρθρο 67 παρ 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το πολυετές χρηματοδοτικό πλαίσιο συνεργασίας δυνάμει της παρούσας συμφωνίας προβλέπει τη στήριξη των μακροοικονομικών και τομεακών μεταρρυθμίσεων που εφαρμόζουν τα κράτη ΑΚΕ. Στο πλαίσιο αυτό, τα μέρη εξασφαλίζουν ότι η προσαρμογή είναι οικονομικά βιώσιμη και κοινωνικά και πολιτικά ανεκτή. Η στήριξη παρέχεται στο πλαίσιο αξιολόγησης, διενεργούμενης από κοινού από την Κοινότητα και το ενδιαφερόμενο κράτος ΑΚΕ, των μεταρρυθμίσεων που πραγματοποιούνται ή μελετώνται τόσο σε μακροοικονομικό όσο και σε τομεακό επίπεδο, και καθιστά δυνατή τη συνολική αξιολόγηση των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών. Στο βαθμό που είναι δυνατόν, η από κοινού αξιολόγηση ευθυγραμμίζεται με τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις κάθε χώρας και η παρακολούθηση της βοήθειας βασίζεται στα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί. Η ταχεία εκταμίευση είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά των προγραμμάτων στήριξης.»

49. Ο τίτλος του κεφαλαίου 3 του Τίτλου II, Μέρος 4, αντικαθίσταται από τον ακόλουθο:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Στήριξη σε περίπτωση εξωγενών κλυδωνισμών».

50. Το άρθρο 68 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 68

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι η μακροοικονομική αστάθεια που οφείλεται στους εξωγενείς κλυδωνισμούς μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την ανάπτυξη των κρατών ΑΚΕ και να υπονομεύσει την επίτευξη των αναπτυξιακών τους απαιτήσεων. Κατά συνέπεια, για να μετριαστούν οι βραχυπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις που οφείλονται σε εξωγενείς κλυδωνισμούς, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στα έσοδα από τις εξαγωγές, εγκαινιάζεται σύστημα συμπληρωματικής στήριξης στο πλαίσιο του πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου συνεργασίας δυνάμει της παρούσας συμφωνίας.
2. Ο σκοπός της στήριξης αυτής είναι να διαφυλαχθούν οι κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις και πολιτικές που θα μπορούσαν να επηρεαστούν αρνητικά από τη μείωση των εσόδων, καθώς και να αντιμετωπιστούν οι βραχυπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις τέτοιων κλυδωνισμών.
3. Για την κατανομή των πόρων, λαμβάνεται υπόψη η εξαιρετικά μεγάλη εξάρτηση των οικονομιών των κρατών ΑΚΕ από τις εξαγωγές, και ιδίως του γεωργικού και του εξορυκτικού τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, τα λιγότερο ανεπτυγμένα, τα μεσόγεια και νησιωτικά κράτη ΑΚΕ, καθώς και τα κράτη ΑΚΕ που βρίσκονται σε μετασυγκρουσιακό στάδιο ή που έχουν πληγεί από φυσική καταστροφή, τυγχάνουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης.

4. Οι συμπληρωματικοί πόροι χορηγούνται σύμφωνα με τις ειδικές ρυθμίσεις που προβλέπει ο μηχανισμός στήριξης, όπως ορίζεται στο παράρτημα II της παρούσας συμφωνίας σχετικά με τους «Όρους και τις προϋποθέσεις της χρηματοδότησης».

5. Η Κοινότητα στηρίζει επίσης τα συστήματα ασφάλισης που βασίζονται στην αγορά και προορίζονται για τα κράτη ΑΚΕ τα οποία επιδιώκουν να προστατευθούν από τις βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις των εξωγενών κλυδωνισμών.»

51. Ο τίτλος του κεφαλαίου 6 του Τίτλου II, Μέρος 4, αντικαθίσταται από τον ακόλουθο τίτλο:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Ανθρωπιστική βοήθεια, επείγουσα βοήθεια και βοήθεια μετά το στάδιο της παρεχόμενης επείγουσας βοήθειας»

52. Το άρθρο 72 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 72

Γενική αρχή

1. Η ανθρωπιστική βοήθεια, η βοήθεια έκτακτης ανάγκης και η βοήθεια μετά το στάδιο της έκτακτης ανάγκης παρέχονται σε καταστάσεις κρίσης. Η ανθρωπιστική βοήθεια και η βοήθεια έκτακτης ανάγκης αποβλέπουν στη διάσωση και διαφύλαξη ζώων, καθώς και στην πρόληψη και ανακούφιση των δεινών του ανθρώπου οσάκις παρίσταται ανάγκη. Η παρεχόμενη βοήθεια μετά το στάδιο της έκτακτης ανάγκης αποβλέπει στην αποκατάσταση και στη σύνδεση της βραχυπρόθεσμης αρωγής με μακροπρόθεσμα αναπτυξιακά προγράμματα.

2. Οι καταστάσεις κρίσης, συμπεριλαμβανομένης της μακροχρόνιας διαρθρωτικής αστάθειας ή ευπάθειας, αποτελούν καταστάσεις που απειλούν τη δημόσια τάξη ή την ασφάλεια και προστασία των ατόμων, με κίνδυνο να κλιμακωθούν σε ένοπλη σύγκρουση ή να αποσταθεροποιήσουν τη χώρα. Οι καταστάσεις κρίσης μπορούν επίσης να οφείλονται σε φυσικές καταστροφές, ανθρωπογενείς κρίσεις, όπως πολέμους και άλλες συγκρούσεις, ή σε εξαιρετικές περιστάσεις με ανάλογα αποτελέσματα που συνδέονται μεταξύ άλλων με την κλιματική αλλαγή, την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, την πρόσβαση στις ενεργειακές και φυσικές πηγές ή την άκρα ένδεια.
3. Η ανθρωπιστική βοήθεια, η βοήθεια έκτακτης ανάγκης και η παρεχόμενη βοήθεια μετά το στάδιο της έκτακτης ανάγκης διατηρούνται για όσο διάστημα απαιτείται για την αντιμετώπιση των αναγκών των θυμάτων, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η μετάβαση μεταξύ της αρωγής, της αποκατάστασης και της ανάπτυξης.
4. Η ανθρωπιστική βοήθεια χορηγείται αποκλειστικά και μόνον με γνώμονα τις ανάγκες και τα συμφέροντα των θυμάτων των καταστάσεων κρίσης, σύμφωνα με τις αρχές του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και με βάση το σεβασμό των αρχών του ανθρωπισμού, της ουδετερότητας, της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας. Ειδικότερα, δεν εφαρμόζονται διακρίσεις μεταξύ θυμάτων λόγω φυλής, εθνότητας, θρησκείας, φύλου, ηλικίας, υπηκοότητας ή πολιτικών πεποιθήσεων και διασφαλίζεται η ελεύθερη πρόσβαση στη βοήθεια, η προστασία των θυμάτων, καθώς και η ασφάλεια του ανθρωπιστικού προσωπικού και του εξοπλισμού.
5. Η ανθρωπιστική βοήθεια, η βοήθεια έκτακτης ανάγκης και η παρεχόμενη βοήθεια μετά το στάδιο της έκτακτης ανάγκης χρηματοδοτούνται από το πολυετές χρηματοδοτικό πλαίσιο συνεργασίας δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, όταν η βοήθεια αυτή δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η ανθρωπιστική βοήθεια, η βοήθεια έκτακτης ανάγκης και η παρεχόμενη βοήθεια μετά το στάδιο έκτακτης ανάγκης εφαρμόζονται συμπληρωματικά και σε συντονισμό με τις προσπάθειες των κρατών μελών, σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές στον τομέα της αποτελεσματικότητας της βοήθειας.»

53. Προστίθεται το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Άρθρο 72α

Στόχοι

1. Η ανθρωπιστική βοήθεια και η βοήθεια έκτακτης ανάγκης έχουν ως στόχο:
 - α) να προστατεύουν τις ανθρώπινες ζωές υπό συνθήκες κρίσης και αμέσως μετά την κρίση·
 - β) να συμβάλλουν στη χρηματοδότηση και τη διανομή της ανθρωπιστικής βοήθειας, καθώς και στην άμεση πρόσβαση των δικαιούχων σε αυτή, με τη βοήθεια όλων των διαθέσιμων μέσων υλικοτεχνικής υποδομής·
 - γ) να υλοποιούν βραχυπρόθεσμα μέτρα αποκατάστασης και ανασυγκρότησης ώστε να δίδεται η δυνατότητα στα θύματα να επιτυγχάνουν μία ελάχιστου βαθμού κοινωνικοοικονομική επανένταξη και να δημιουργούν, το συντομότερο δυνατό, τις συνθήκες για την ανάκαμψη της ανάπτυξης βάσει των μακροπρόθεσμων στόχων που έχουν θέσει οι συγκεκριμένες χώρες και περιοχές ΑΚΕ·
 - δ) να ανταποκρίνονται στις ανάγκες που προκύπτουν από τη μετακίνηση πληθυσμών (προσφύγων, εκτοπισθέντων και επαναπατριζόμενων) ύστερα από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές, έτσι ώστε να ικανοποιούν για όσο διάστημα απαιτηθεί, όλες τις ανάγκες των προσφύγων και των εκτοπισθέντων (όπου κι αν βρίσκονται) και να διευκολύνουν την εθελοντική επανεγκατάσταση και επανένταξή τους στην χώρα καταγωγής τους· και

- ε) να συνδράμουν τα κράτη ή την περιοχή ΑΚΕ στη δημιουργία βραχυπρόθεσμων μηχανισμών πρόληψης και ετοιμότητας, καθώς και συστημάτων πρόγνωσης και έγκαιρης προειδοποίησης, με στόχο τον περιορισμό των επιπτώσεων από τις καταστροφές αυτές.

2. Η συνδρομή μπορεί να παρέχεται στα κράτη ή περιοχές ΑΚΕ που υποδέχονται πρόσφυγες ή επαναπατριζόμενους, για να αντιμετωπιστούν πιεστικές ανάγκες που δεν είχαν προβλεφθεί στο πλαίσιο της βοήθειας έκτακτης ανάγκης.

3. Η δράση που αναλαμβάνεται μετά το στάδιο της έκτακτης ανάγκης αποβλέπει στην αναγκαία υλική και κοινωνική αποκατάσταση ύστερα από τη συγκεκριμένη κρίση και μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή κατά τρόπο ώστε να εξασφαλιστεί η μετάβαση από τη βραχυπρόθεσμη αρωγή και αποκατάσταση με τα κατάλληλα μακροπρόθεσμα αναπτυξιακά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τα εθνικά ενδεικτικά προγράμματα, τα περιφερειακά προγράμματα ή το εσωτερικό πρόγραμμα των χωρών ΑΚΕ. Η δράση αυτή πρέπει να διευκολύνει τη μετάβαση από το στάδιο της έκτακτης ανάγκης στο στάδιο της ανάπτυξης, να προωθεί την κοινωνική και οικονομική επανένταξη των πληγέντων τμημάτων του πληθυσμού, να εξαλείφει στο μέτρο του δυνατού τα αίτια της κρίσης και να ενισχύει τους θεσμούς καθώς και τη συμμετοχή των τοπικών και εθνικών φορέων στη διατύπωση μιας βιώσιμης αναπτυξιακής πολιτικής για την εκάστοτε χώρα ΑΚΕ.

4. Ενδεχομένως, οι βραχυπρόθεσμοι μηχανισμοί πρόληψης και ετοιμότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε) θα συντονίζονται με άλλους παρόμοιους μηχανισμούς που έχουν ήδη δημιουργηθεί.